Prevencija: “Oslonac 2”- pomoć osobama u problemu uporabe droga, mladima u riziku i podrška njihovim obiteljima

Provoditelj: Udruga Vida Rijeka
Godina provedbe: 2025

Kratki opis programa

Glavni cilj projekta je:
 Smanjiti rizike za razvoj ovisnosti i poboljšati obuhvat korisnika u tretmane usmjerene oporavku kroz dostupnije usluge savjetovanja i pomaganja za konzumente droga, članove njihovih obitelji, te kroz informiranje, educiranje i savjetovanje putem digitalnih medija.
Posebni ciljevi:
1.Pružiti potrebnu pomoć i podršku konzumentima droga i ovisnicima, te članovima njihovih obitelji kroz različite oblike savjetovanja i pomaganja u Udruzi Vida;
2.Informirati, educirati i savjetovati konzumente droga i članove njihovih obitelji u rizicima konzumacije, sredstvima ovisnosti, prepoznavanju čimbenika rizika za nastanak ovisnosti, te usmjeriti na dostupne oblike pomoći putem internetske platforme Dalekozor i pripadajućeg on line savjetovališta;
3.Osnažiti dionike prevencije iz okruženja mladih (roditelji, nastavnici, odgajatelji, treneri...) za preventivno djelovanje kroz parent support, educiranje, informiranje i savjetovanje putem digitalne platforme Klupko.

Sažetak programa

Porast incidencije poremećaja mentalnog zdravlja kod mladih, osobito nakon pandemijskih godina, javnozdravstveni je problem koji povećava i rizike za razvoj različitih oblika ovisnosti (alkohol,droge, ponašajne ovisnosti) kao i drugih rizičnih ponašanja koja ugrožavaju tjelesno i mentalno zdravlje.
Prijetnje sigurnosti i zaštiti zdravlja konzumenata predstavljaju i permisivni odnos društva prema konzumaciji droga, slabljenje normativne uloge roditelja u odgoju djece, slabljenje autoriteta institucija, nedovoljna znanja i pripremljenost glavnih dionika prevencije, velika dostupnost legalnih i ilegalnih sredstava ovisnosti niske cijene i kvalitete (crack, fentanil, benzodiazepini, sintetski kanabinoidi). Potreba za preventivnim alatima usklađenim sa profilom suvremenog konzumenta droga (digitalni alati prevencije) koji omogućuju informiranje i edukaciju čime se smanjuju štete od rizičnih ponašanja (aktivnost 2:platforma Dalekozor), za osnaživanjem ključnih dionika iz svakodnevnog okruženja korisnika droga (aktivnost 3:stranica Klupko) već je ucrtana u ključne strateške dokumente o zdravlju na lokalnoj i nacionalnoj razini. Ovi alati su ujedno “ulazna vrata” u put oporavka, budući da se putem njih (internetsko savjetovalište) može ostvariti prvi kontakt sa stručnjacima, te su instrument obuhvata novih korisnika u savjetovalište naše udruge, a odatle i prema drugim pružateljima usluga u sustavu. U projektu Oslonac 2, Udruga Vida pruža usluge psihosocijalne podrške, savjetovanja i pomaganja za koje je licencirana od nadležnog ministarstva ovisnicima i članovima njihovih obitelji, što čini u kontinuitetu već dvadesetu godinu (aktivnost br.1.).

1. Županije provedbe

Primorsko-goranska

2. Datum početka i završetka programa

Datum početka: 01.01.2025
Datum završetka: 31.12.2025

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

ne

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provođenju istog ili sličnih programa
Mjesto provedbe programa: Mjesto provedbe programa: Rijeka, zbog prirode medija (internet) cijela RH i šire.
Godina u kojoj se program provodio: 2025
Broj obuhvaćenih korisnika: 2932

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora
Izvor programa: Originalni program
Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet: 46 savjetovalište, 2076 posjetitelja prevencijskih platformi, 810 pratitelja fb

7. Razina preventivnih intervencija
Univerzalna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren
Zajednica

9. Rizični i zaštitni čimbenici na koje program cilja
Rizični čimbenici: Korištenje droga,ovisnost o njima kao i različiti oblici ponašajnih ovisnosti javnozdravstveni su problem za koje se već bilježi i očekuje porast incidencije sukladno porastu incidencije poremećaja mentalnog zdravlja nakon pandemijskih godina. Prijetnje sigurnosti i zaštiti zdravlja konzumenata predstavljaju i permisivni odnos društva prema konzumaciji droga, slabljenje normativne uloge roditelja u odgoju djece, slabljenje autoriteta institucija, nedovoljna znanja i pripremljenost glavnih dionika prevencije, velika dostupnost legalnih i ilegalnih sredstava ovisnosti niske cijene i kvalitete (crack, fentanil, benzodiazepini, sintetski kanabinoidi). Na makrorazini, okruženje u kojem stasaju generacije mladih sve više je kontaminirano različitim prijetnjama i oblicima nasilja stvarajući atmosferu nesigurnosti, što neminovno utječe na njihov razvoj i kompromitira razvojne procese.
Zaštitni čimbenici: Zaštitni cimbenici: informiranost, educiranost o mentalnom zdravlju, rizicnim cimbenicima ugroze mentalnog zdravlja, o sredstvima ovisnosti, o zaštitnim cimbenicima za rizicna ponašanja, ovisnosti, u progresiji poremecaja mentalnog zdravlja

10. Procjena potreba
Način provedbe: Nacin provedbe: analiza preventivnih platformi iz drugih zemalja, dosadašnje iskustvo u upravljanju platformom, istraživanja koje smo proveli i neposrednog iskustva u radu s mladima.
Ocekivani rezultati: 1600 korisnika platforme, 40 korisnika u direktnom savjetovališnom radu
oba ocekivana rezultata su premašena (47 korisnika, 2400 posjetitelja platforme)
Očekivani rezultati: Očekivani rezultati za korisnike:
-očekuje se da će uslugu savjetovanja zatražiti najmanje 40 korisnika, od čega 60-70% članova obitelji korisnika droga (procjena temeljena na statistikama u posljednje dvije godine, iako je broj korisnika u 2024. bio nešto veći-47)
- očekuje se da će najmanje 2000 osoba pregledati digitalne platforme (prošlogodišnji posjet 2400 osoba, 150%više nego 2023.)
- na platformama Dalekozor i Klupko najmanje 15 novih objavljenih sadržaja
- platforme promovirane putem Facebook-a, Instagram-a, tiskanog materijala.

11. Trajanje programa
Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 52

12. Ciljevi programa
Opći: Smanjiti rizike za razvoj ovisnosti i poboljšati obuhvat korisnika u tretmane usmjerene oporavku kroz dostupnije usluge savjetovanja i pomaganja za konzumente droga, članove njihovih obitelji, te kroz informiranje, educiranje i

savjetovanje putem digitalnih medija.
Specifični: 1.Pružiti potrebnu pomoć i podršku konzumentima droga i ovisnicima, te članovima njihovih obitelji kroz različite oblike savjetovanja i pomaganja u Udruzi Vida;
2.Informirati, educirati i savjetovati konzumente droga i članove njihovih obitelji u rizicima konzumacije, sredstvima ovisnosti, prepoznavanju čimbenika rizika za nastanak ovisnosti, te usmjeriti na dostupne oblike pomoći putem internetske platforme Dalekozor i pripadajućeg on line savjetovališta;
3.Osnažiti dionike prevencije iz okruženja mladih (roditelji, nastavnici, odgajatelji, treneri...) za preventivno djelovanje kroz parent support, educiranje, informiranje i savjetovanje putem digitalne platforme Klupko.

13. Ciljana skupina
Opća populacija, Osnovna škola, Srednja škola, Odrasli, Obitelj / roditelji

14. Korisnici programa
Opis korisnika: Opis korisnika: Korisnici prevencijske platforme Dalekozor i stranice Klupko su svi pripadnici opce populacije zainteresirani za temu. Stranica ima dio namijenjen pretežno adolescentima (Kompas,Atlas), dio namijenjen osobama u problemu ovisnosti na putu oporavka (Sidro), a prevencijska stranica Klupko namijenjena je odraslima, dionicima prevencije (roditeljima, nastavnicima). Korisnici savjetovanja uživo su obitelji korisnika droga, eksperimentatora, sami korisnici droga, osobe u riziku od ovisnosti, ovisnici
Broj korisnika na godišnjoj bazi: 46 u savjetovanju uživo 2.076 na prevencijskim platformama i 810 fb pratitelja
Broj korisnika na godišnjoj bazi: 2932

15. Metode korištene u programu
Savjetovanje, Medijska kampanja

16. Program je evaluiran
da

17. Vrsta provedene evaluacije
Da - Evaluacija procesa

18. Metoda evaluacije
Projektni tim obaviti će procesnu evaluaciju prema pokazateljima koje smo predvidjeli za sve aktivnosti (ostvareni rezultati). Za prvu grupu aktivnosti (aktivnosti savjetovališta) pokazatelji su: broj korisnika usluga, vrsta pružene usluge, broj kontakata s istim korisnikom, ishodi.
Dokazi: potpisne liste, dnevnik savjetovanja
U drugoj skupini aktivnosti Informiranje, educiranje i savjetovanje korisnika putem digitalne platforme Dalekozor, predviđeni pokazatelji su: broj objavljenih sadržaja, broj internetskih savjetovanja, broj korisnika koji nas kontaktira potaknut platformom, broj pregleda stranice, broj volontera peer pomagača i broj sadržaja koje su pripremili.
Za treću skupinu aktivnosti Informiranje, educiranje i savjetovanje dionika prevencije putem stranice Klupko pratiti ćemo pokazatelje: broj objavljenih sadržaja, broj pregleda stranice, broj kontakata korisnika potaknutih pregledom stranice
Za četvrtu skupinu aktivnosti (promocija projekta, umrežavanje i edukacije) pokazatelji su: broj promotivnih objava, broj medijskih objava, broj tiskanih promotivnih materijala i mjesta distribucije, broj edukacija i skupova/inicijativa za umrežavanje i jačanje suradnji.

19. Evaluatori
Unutarnji

20. Najvažniji rezultati evaluacije
Procesna evaluacija pokazuje ostvarenje svih zadanih pokazatelja. Interes korisnika je veci od ocekivanih rezultata,

osobito na prevencijskim platformama.

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokanoj razini
Promoviran: da
Sadržaj i tijek kampanje: Promociju prevencijskih platformi vršimo putem društvenih mreža (Facebook i Instagram)

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provođenja (HRK)
4000 eura

23. Izvori financiranja
Vlastita sredstva (HRK):
Gradsko financiranje (HRK): 4000 eura
Županijsko financiranje (HRK):
Nacionalno financiranje (HRK):
Drugi izvori (HRK):